

به نام خدا
آموزش و پرورش چالوس
دبیرستان دخترانه نمونه دولتی

تاریخ : 00 / 03 / 01

زمان : 60 دقیقه

نام:

نام خانوادگی :

نام درس : علوم و فنون یازدهم

تاریخ ادبیات و سبک شناسی (4 نمره)

1- سلمان ساوجی از شاعران قرن ..... که مثنوی او به شیوه داستان های ..... سروده شده است. (0/5)

2- نوع نثر هر یک از آثار زیر را بنویسید. (0/5)

الف - عالم آرای عباسی   ب - حبیب السیر

3- نادرستی های عبارت زیر را بیابید و اصلاح کنید. (0/5)

صبای کاشانی در سرودن شعر مذهبی معروف و ترجیع بند عاشورایی او زبانزد است.

4- چرا نثر سبک هندی از دیدگاه ادبی ارزش والایی ندارد؟ (1)

5- درست و نادرست بودن عبارت های زیر را مشخص کنید. (0/5)

الف - در قرن یازدهم شعر به دربار وابسته بود.

ب - سبک عراقی قرن دهم جنبه تخیلی به خود گرفته است.

6- کدام جریان شعری قرن دهم نتیجه چاره اندیشی شاعران برای تغییر سبک بوده است؟ (0/5)

7 - بی توجهی به دنیا و بی اعتباری آن ، از ویژگی های فکری کدام سبک است؟ (0/5)

موسیقی شعر (6 نمره)

8- خوشه هجایی رکن سوم مصراع مقابل را با ذکر نام رکن (وزن) مشخص کنید. (0/5) «ما چو مرغان حریص بی نوا»

9 - وزن معادل نشانه های هجایی زیر را بنویسید. (0/5)

الف) - - u u   ب) - u u -

10- برای هر یک از پایه های آوایی زیر وزن و اژه مناسب را انتخاب کنید. (0/5)

بامدادان	مستفعلن
بستان ما	مفاعیلن
	فاعلاتن

11- هر یک از مصراع های زیر از تکرار کدام پایه آوایی همسان تشکیل شده است؟ (1)

الف - که حکم آسمان این است اگر سوزی اگر سازی

ب - باز آمدم چون عید نو، تا قفل زندان بشکنم

12- با توجه به بیت «دلم سر به هامون رها می پسندد سرم بالاش از صخره ها می پسندد» جدول زیر را کامل کنید. (2)

پایه های آوایی مصراع اول
پایه های آوایی مصراع دوم
نشانه های هجایی
وزن

13- مصراع «دانه چو طفلی است در آغوش خاک» بر وزن مصراع ..... است. (0/75)

الف) چشمه خورشید تویی ، سایه گه بید منم (ب) بار فراق دوستان بس که نشستم بردلم

ج) هیچ نه معلوم شد آه که من کیستم (د) تازه شد از باد بهاری چمن

14- با ذکر یک دلیل بنویسید کدام بیت دارای نظم همسان دولختی است؟ (0/75)

الف) عشق تو بر بود ز من مایه مایی و منی خود نبود عاشق تو را چاره ز بی خویشنتی

ب) صبح برآمد ز کوه چون مه نخب ز چاه ماه برآمد به صبح چون دم ماهی ز آب

زیبایی شناسی (6 نمره)

15- نوع تشبیهات (فشرده - گسترده) را مشخص کنید. (0/5)

الف) ای دفتر حسن تو را فهرست خط و خال ها

ب) زدش بر زمین بر ، به کردار شیر

16- در مصراع «تهمتن گز اندر کمان راند زود» کدام واژه در معنای مجازی به کار رفته است؟ معنای مجازی آن را بنویسید. (0/5)

17 - در بیت «هرگز کسی نداد بدین سان نشان برف / گویی که لقمه ای است زمین در دهان برف» مشبه و مشبه به را

نشان دهید. (0/5)

18 - کدام واژه در معنای مجازی به کار رفته است؟ قرینه مجاز را بیابید. (0/5)

«جهان خوردم و کارها راندم»

19 - استعاره در کدام یک از ابیات زیر پنهان (مکنیه) است؟ (0/5)

الف - مرنجان دلم را که این مرغ وحشی ز بامی که برخاست مشکل نشیند

ب - ای نسیم نفس باد صبا مشک فشان خواهد شد عالم پیر دگر باره جوان خواهد شد

20- استعاره به کار رفته در بیت زیر را به تشبیه تبدیل کنید و تمامی پایه های آن را بنویسید. (1)

با کاروان حله برفتم ز سیستان با حمله تنیده ز دل بافته ز جان

21- نوع استعاره ها را بنویسید. (0/5)

الف – ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی

ب – حقیقت را در نگاه شرم آگین گلی گمنام پیدا کردیم

22- در بیت زیر یک کنایه بیابید. مفهوم آن را بنویسید. (0/5)

زاغی از آن جا که فراغی گزید رخت خود از باغ به راغی کشید

23- مجاز، کنایه و استعاره را بیابید. مفهوم آن ها را بنویسید.

الف – به خون خود آغشته و رفته اند چه گل های رنگین به جوبار ها (0/5)

ب – این غنچه سر و اشکن ندارد. (0/5)

پ – ما سپر انداختیم گر تو کمان می کشی (0/5)

نقد و تحلیل نظم و نثر (4 نمره)

«پس از ابر کرم ، باران رحمت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت در گل از گل دل کرد.»

24 – مهم ترین ویژگی های فکری این متن را بنویسید. (1)

25- یک اضافه تشبیهی بیابید. (0/5)

26- بارزترین آرایه لفظی میان (گل – دل) چیست؟ (0/5)

27- با توجه به غزل زیر از صائب تبریزی ، مشهورترین شاعر سبک هندی ، جدول را کامل کنید. (2)

سهل است اگر بال و پری نقصان این پروانه شد

هر شب کواکب کم کنند از روزی ما پاره ای

حیران اطوار خودم ، در مانده کار خودم

هر لحظه دارم نیتی چون قرعه رمال ها

ویژگی زبانی	ویژگی فکری
-1	-1
-2	-2

«موفق و سر بلند باشید»